

Motion till riksdagen

1989/90:Sf48

av Maria Leissner m.fl. (fp)

med anledning av prop. 1989/90:86 om åtgärder mot etnisk diskriminering m.m.

Regeringen föreslår fortsatt utredning angående stärkt samhällsskydd mot rasistiska organisationer och om regler mot etnisk diskriminering i arbetslivet. Regeringen ger sin syn på verksamheten vid ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) och föreslår fortsatt verksamhet. För att stödja projekt som syftar till att främja goda etniska relationer föreslås att statens invandrarverk ges ansvar att fördela resurser för detta ändamål.

Som framgår av ovanstående sammanfattning innehåller propositionen få förslag till förändringar. Det kan ifrågasättas om det är så meningsfullt att lägga fram propositioner som rymmer så litet av konkreta åtgärder och mest föreslår nya utredningar. Regeringen kan i stället t.ex. använda statsrådets informationsstund i riksdagen för att informera om detta.

År 1987 tillsatte regeringen en kommission mot rasism och främlingsfientlighet. I sin slutrapport (SOU 1989:13 och 14) redovisas en bild av det aktuella läget i Sverige när det gäller attityder till invandrare och flyktingar samt ett antal förslag rörande lagstiftning och rättsfrågor. För att utvärdera verksamheten hos ombudsmannen och nämnden mot etnisk diskriminering tillkallade regeringen i februari 1989 en särskild utredare. Utredarens arbete redovisas i ett betänkande (SOU 1989:57).

Förbud mot rasistiska organisationer

Kommissionen mot rasism och främlingsfientlighet föreslog ett förbud mot rasistiska organisationer. Folkpartiets representant reserverade sig bl.a. med tanke på det ingrepp i föreningsfriheten detta skulle innebära. Även regeringen avvisar nu – i likhet med folkpartiet – detta förslag.

Regeringen föreslår i stället att en utredning tillsätts med uppgift att bedöma vilka alternativ som kan finnas för att – med bibehållen respekt för föreningsfriheten – genom lagstiftning utöka skyddet mot organisationer som i sin verksamhet främjar och uppmanar till rasdiskriminering. En viktig del av bakgrunden är de åtaganden Sverige har gjort i FN-konventionen mot rasdiskriminering.

Vi vill inte invända mot regeringens förslag att vidare utreda frågan om hur skyddet mot rasistiska organisationer skall förbättras. De senaste årens rapporter om att olika inslag av rasistisk våldsbrottslighet ökat bör exempelvis vara en viktig fråga att studera i detta arbete. Vi kan också konstatera att

denna utredning förutsätts ytterligare pröva frågan om lagstiftning mot etnisk diskriminering i arbetslivet.

På en punkt vill vi dock redan nu anmäla en stark skepsis. I propositionen beskrivs en tänkbar lagstiftning som skulle kriminalisera bildande av rasistiska organisationer liksom alla former av deltagande och verksamhet. Enligt vår mening kan en rad av de invändningar som riktats mot förslaget om förbud mot rasistiska organisationer vändas även mot denna tanke. Skall lagen kunna tillämpas måste man t.ex. kunna peka ut de organisationer den berör. Det är därför angeläget att föreningsfriheten som princip ges en central ställning även i det fortsatta utredningsarbetet.

Vad som här anförts om den utredning som aviseras i propositionen bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Närradion och dess verksamhet

En beredningsgrupp inom justitiedepartementet arbetar med frågan om att utvidga vårt konstitutionella skydd för yttrandefriheten. I detta sammanhang föreslås att även överträdelser av gränserna för yttrandefriheten i närradion tas upp till övervägande.

Det har visat sig att närradion använts av rasistiska sammanslutningar. Detta förutsågs tydligen inte när bestämmelserna för närradioverksamheten infördes. Den organisation som avstängs från närradion på grund av hets mot folkgrupp kan med dagens bestämmelser redan efter ett år börja sända närradioprogram igen. Ett sätt att försvåra detta kan vara genom att förstärka närradionämndens befogenheter. Detta skulle kunna ske genom att införa en femårsgräns innan en ny ansökan kan lämnas in för den som fällt för hets mot folkgrupp i närradion. Den ovan nämnda beredningsgruppen inom justitiedepartementet bör ges i uppdrag att överväga en förstärkning av närradiokommitténs befogenheter. Detta förslag har även framförts i en tidigare fp-motion. Vi förväntar oss därför att frågan behandlas skyndsamt.

Forskning

Med anledning av regeringens forskningspolitiska proposition lägger vi fram en särskild kommittémotion om multietnisk forskning. I den motionen föreslår vi att det inrättas en speciell professur i multietnisk forskning vid Uppsala universitet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om den utredning beträffande bl.a. rasistiska organisationer som aviseras i propositionen.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om närradion och dess verksamhet.

Stockholm den 15 mars 1990

Mot. 1989/90

Sf48

Maria Leissner (fp)

Sigge Godin (fp)

Barbro Sandberg (fp)

Ingrid Ronne-Björkqvist (fp)